Vlaams Bouwmeester
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Koning Albert II-laan 20 bus 9, 1000 Brussel
T +32 (0)2 553 74 00 | F +32 (0)2 553 75 00
E-mail: bouwmeester@vlaanderen.be

AANPASSING EN UITBREIDING VAN HET KA EN INTERNAAT 'HOF TEN BOS' TE BRASSCHAAT.

Het betreft een gebouw dat in 1937 gebouwd werd naar ontwerp van Léon Stynen als een vakantieoord voor kinderen in de strijd tegen tuberculose. Het gebouw wordt momenteel gebruikt als internaat. Op het beboste domein bevindt zich achteraan nog het oorspronkelijke landhuis. Daarin zijn momenteel de slaapkamers voor de meisjes gelocaliseerd. In de voorbouw van het complex van Stynen bevinden zich de gemeenschappelijke ruimten en op de verdieping de slaapkamers voor de jongens. Zowel de oude villa als de voorbouw kunnen uit overwegingen van brandveiligheid niet meer voor nachtvertrekken gebruikt worden. Vooral de open, stalen trap die rechtstreeks uitkomt in de gemeenschappelijke ruimte is onveilig. Het is echter precies die transparantie en openheid die een belangrijke kwaliteit van het gebouw vormt. De vakliteratuur uit de tijd van de bouw looft de grote ruimtelijke openheid en het ontbreken van gangen. Het vernieuwende was het feit dat de architect erin geslaagd was elke gelijkenis met een school of een ziekenhuis te bannen. Omdat aan de gemeenschappelijke ruimten minder hoger eisen gesteld worden qua brandveiligheid wil men de voorbouw alleen voor dagbestemming gebruiken en wil men alle nachtvertrekken in de achtervleugel onderbrengen. Daartoe moet deze worden verbouwd en uitgebreid.

SITE & OPDRACHT

LOCATIE	PUBLICATIEDATUM	12/10/2001
Lage Kaart 538	SELECTIEDATUM	15/10/2002
2930 Brasschaat	GUNNINGSDATUM	21/03/2003
BOUWHEER	CONTRACTDATUM	20/06/2003
Gemeenschapsonderwijs	OPLEVERINGSDATUM	

ONTWERPTEAM 1

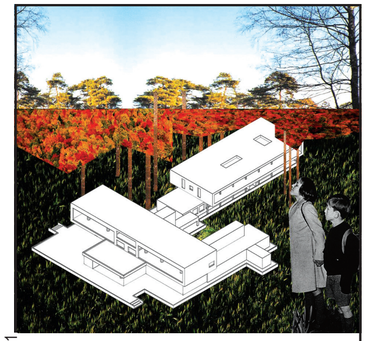

Architectenbureau Dinet, Foubert en Partners bvba

ONTWERPTEAM 2

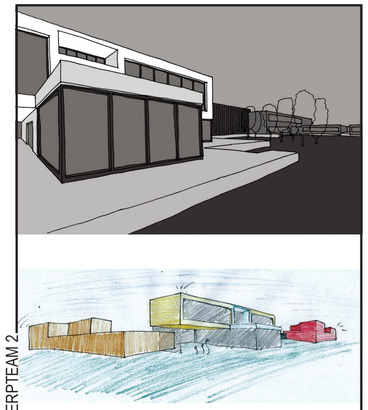

Architectenbureau Van Hunsel Herman
en Van Hunsel Marian vof

ONTWERPTEAM 3

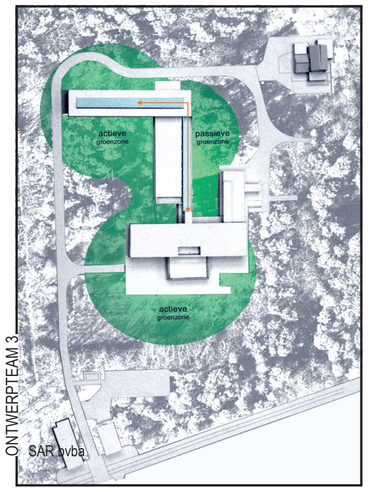

SAR bvba

ONTWERPTEAM 5

geen beeldmateriaal aanwezig

Slegers - Martens

ONTWERPTEAM 4

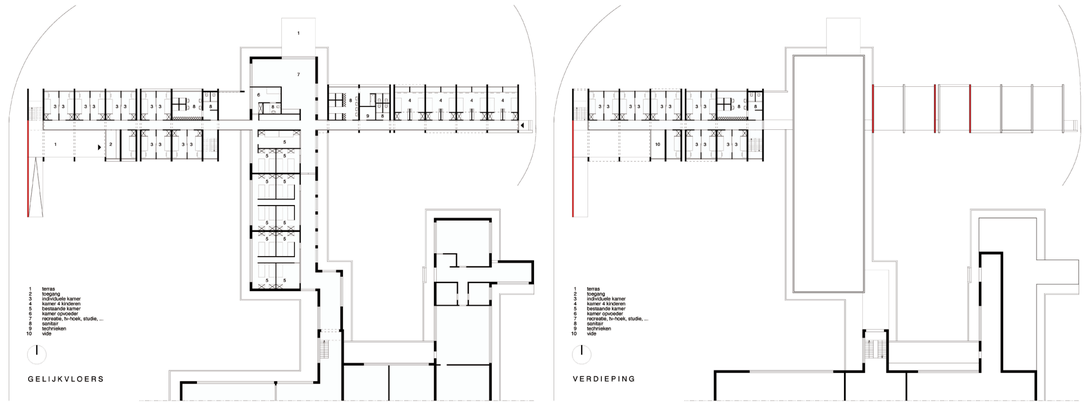

STRUCTUUR - GEOMETRIE - SERIES

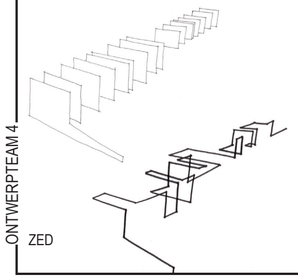

ZED

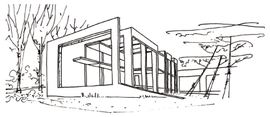

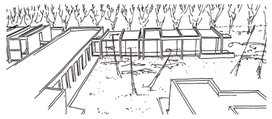

Hof Ten Bos bevindt zich temidden van een dicht begroeid bos in een villawijk te Brasschaat. De weinig gedefinieerde buitenruimtes laten een sombere indruk na. Het beschermde monument van Stynen wordt geïsoleerd van de buitenwereld door het donker bos. Dit kan niet de bedoeling geweest zijn. Lucht en licht, zowel binnen als buiten, waren een centraal ontwerpthema. Het groen dient dus ingedijkt te worden.
Het ontwerp tracht opnieuw structuur en duidelijkheid te creëren door assen te herstellen en zones te openen. Vooreerst worden de bestaande dreven in het bos getransformeerd tot lichtassen. Vervolgens wordt aan het inplantingsschema een nieuwe ruggengraat toegevoegd die op een secundaire as staat ten opzichte van de beschermde voorgevel. Door de toevoeging van de nieuwe as krijgt het huidige achtergebied betekenis en ontstaat er een interessant kruispunt tussen het bestaande en het nieuwe. Op die manier worden er twee gebieden gedefinieerd : de bestaande en nieuwe gebouwen als wooneiland en een open plek ter vervanging van de tijdelijke containers als vrijetijdseiland. Beide gebieden ontwikkelen zich rond de nieuwe as en brengen de binnen- en buitenruimtes in evenwicht.
Het gebouw van Stynen bestaat uit een sokkel en een rationeel raster van kolommen. Het wordt gekenmerkt door een vrije plattegrond. Vanuit die optiek is er voor de uitbreiding gezocht naar een structureel element dat door middel van repetitie een eenvoudige ritmische structuur vormt. Zo ontstaat een opeenvolging van betonnen portieken waarvan de afstand ten opzichte van elkaar bepaald wordt door de functie van de tussenruimte. Ook het bestaande gebouw bevat immers veel verrassende details sterk in serie werken.
De gemeenschappelijke ruimtes in het bestaande gebouw zijn overgoten met licht en kleur. In de slaapzones vervalt deze aangename sfeer. De grote zalen werden naar de noden van vandaag ingedeeld in kleine slaaphokjes, vaak zonder daglicht of met een extreem groot glasvlak. Met een aantal kleinere ingrepen probeert het ontwerp deze donkere zones lichter en leefbaarder te maken, onder andere door de uitbreiding zó te positioneren dat de bestaande aangebouwde vleugel doorkliefd wordt door de nieuwe as.
De nieuwe vleugel heeft een gang gericht naar het zuiden en brengt het zuiderlicht en de warmte naar wens gefilterd tot in elke kamer. Het is de bedoeling het kleurgebruik met evenveel aandacht verder te zetten in het nieuwe gedeelte.
Door de inplanting van de uitbreiding ontstaat er een kruispunt waar verschillende clusters elkaar ontmoeten rond een polyvalente ruimte: de bestaande kamers van 4 (goed voor 22 bedden), 2 nieuwe niveaus met elk 13 individuele kamers (eventueel samen te voegen per twee) en een vleugel van 4 kamers met elk 4 bedden (eventueel op te delen per twee). Hier ontstaat een belangrijke tussenstap van de grotere leefgemeenschap naar de kleinere groepjes tot de eigen slaapkamer. Er zijn verschillende configuraties mogelijk om meisjes en jongens in te delen in eerder kleinere enti-teiten wat de flexibiliteit van het internaat merkelijk verbetert. Het creëren van kleinere clusters komt ten goede aan een leefbare sfeer, de emotionele factor en de nodige privacy.

REALISATIE